

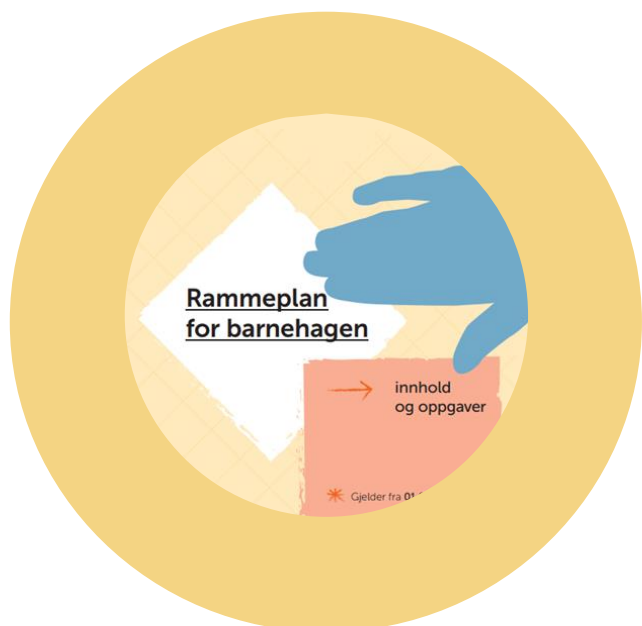
Årsplan barnehage

2022-2025

Leikvang barnehage
Selje barnehage
Flatraket barnehage
Stårheim barnehage
Haugen skule og barnehage
Gjerdane barnehage
Golvsengane barnehage

Innhold

Innleiing	3
Verdigrunnlag	3
Barnehagen sitt formål og innhald	4
Omsorg	4
Danning	4
Leik	4
Læring	4
Vennskap og felleskap	5
Kommunikasjon og språk	5
Barn sin medverknad	6
Overgangar	6
Tilvenning	6
Overgang til skule	6
Barnehagen som pedagogisk verksemd	7
Satsingsområda til dei kommunale barnehagane	7
Språk	7
Trygt og godt barnehagemiljø	7
Kontaktpersonar for barnehagar i Stad kommune:	8

Innleiing

Barnehagane i Stad kommune samarbeider tett om å gje eit mest mogleg likeverdig tilbod til alle barna våre og familiare deira. Årsplan for barnehage vil i hovudtrekk gå over tre år, for å sikre personalet grunnlag til å handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Dette skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppene.

Barnehagelova § 2 seier at samarbeidsutvalet for kvar barnehage skal fastsette årsplan for den pedagogiske verksemda. Rammeplan for barnehagen er utgangspunktet for årsplanen.

Det er personalet i barnehagen si oppgåve å sikre at årsplanen held fagleg mål. Foreldra er sikra medverknad gjennom samarbeidsutvalet.

Barnehageeigar kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold, og vi vel å lage ein felles årsplan knytt til satsingsområde i Stad kommune.

Årsplanen skal vise korleis barnehagen vil arbeide for å omsetje formål og innhald i rammeplanen i pedagogisk praksis - ein arbeidsreiskap som dokumenterer og grunngjev vala våre.

Årsplan for barnehagane i Stad kommune har ein fellesdel med pedagogiske satsingsområde som går over tre år. Kvar barnehage vil i tillegg ha eigen informasjon knytt til sin barnehage. Årsplanen vil også vise til eigne kommunale planar på aktuelle tema:

- Handlingsplan for eit godt barnehagemiljø
- Plan for overgang – siste året i barnehagen

Årsplanen vert årleg behandla om hausten i samarbeidsutvalet for barnehagen.

Verdigrunnlag

Vi vil at alle barna skal glede seg til å komme i barnehagen i Stad kommune, og at kjenneteiknet på barnehagane i Stad er at det er ein trygg og god stad å vere. Både tilsette, barn og føresette skal samarbeide om å skape eit godt psykososialt barnehagemiljø, som legg til rette for at alle barna får utvikle sin sosiale kompetanse. Dette arbeidet viser vi i [handlingsplanen for eit godt barnehagemiljø](#).

Stad kommune har samfunns målet:

«Stad er eit livskraftig og trygt samfunn der vi alle dreg i lag»

Under [utdyping av samfunns målet](#), står det som viktig for Stad kommune å:

«Arbeide for ein lukkeleg barndom, og sikre at alle barn i Stad får ein trygg og tilpassa oppvekst i eit inkluderande fellesskap, med eit mangfaldig barnehage-, skule og fritidstilbod, der dei kan få nytta og utvikla evnene sine og bli sjølvstendige menneske med god psykisk og fysisk helse.»

Barnehagen sitt formål og innhald

Rammeplanen seier at innhaldet i barnehagane våre skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. Arbeidet vårt med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal sjåast i samanheng.

Omsorg

«I barnehagen skal alle barn oppleve at dei blir sett, forstått og respektert, og få den hjelpa og støtta dei har behov for» [Rammeplan s.19](#)

For å kunne sjå barna treng vi vaksne som er nær og er merksame på barna sine uttrykk og individuelle behov i kvardagen. Omsorg i barnehagen er å møte barna med empati, tryggleik, interesse og engasjement kvar dag. Det er viktig at vaksne viser omsorg og skaper gode relasjonar med barna for å skape tryggleik og trivsel. Omsorg gir grunnlaget for glede, meistring og læring.

«Personalet skal arbeide for eit miljø som ikkje berre gjer barna til mottakarar av omsorg, men som og verdset omsorgshandlingane til barna» [Rammeplan s.19](#)

Personalet i barnehagen har eit særleg ansvar for å vere gode rollemodellar ved å vise omsorg. Personalet skal legge til rette for at barna skal kunne vise omsorg ovanfor kvarandre. Det gjer vi ved å anerkjenne barna sine eigne kjensler og gjere dei merksame på andre sine uttrykk for kjensler. Gode relasjonar mellom menneske er ein grunnleggande lærdom barnehagen skal gje barna.

Leik

“Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast. Barnehagen skal gi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin eigen kultur. Leiken skal vere ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typar leik både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom leik – åleine og saman med andre” [Rammeplan s.20](#)

I leiken tileignar barn seg sosiale ferdigheiter, språk, kunnskap om samarbeid og toleranse, empati og omsorg, utfordrar seg sjølv og brukar alle sansane.

Barna får prøve ut ulike idear, teste kreativitet og fantasi og brukar leiken til å omarbeide inntrykk og opplevingar. Barn går inn i leiken med heile seg. Leiken er prega av glede og meistring og er grunnlaget for danning av vennskap og trivsel vidare i livet.

Leiken er identitetsskapande, og barna blir kjende med eigne og andre sine personlege eigenskapar. Barna tileignar seg kunnskap om samarbeid, evne til å hevde seg sjølv i tillegg til å lytte til andre. Gjennom samhandling i leiken førebygger ein mobbing og utestenging.

Leiken skal skape trivsel og skal vere til glede for barna. Personalet skal ha kunnskap om ulike typar leik og har evne til å sjå kvart enkelt barn, deira behov for støtte og rettleiing. Gjennom leiken skapar vi gode relasjonar. Personalet er aktiv deltakande, lyttande, nære og har evne til å gje av seg sjølv.

Danning

«Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet» [Rammeplan s.21](#)

Danning skal sette barna i stand til å tenkje sjølv, søkje kunnskap, reflektere over og vurdere vedtekne sanningar, stille spørsmål og yte motstand på eigne og andre sine vegne. For å ha gode danningprosessar i barnehagen, er det viktig at vaksne viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og viser interesse for det dei seier. Barna treng støtte og rettleiing i samspel med andre. Barnehagen skal derfor legge til rette for at barna utviklar god sjølvkjensle slik at dei kan forstå både seg sjølv og andre. Barna si danning vert utvikla gjennom omsorg, leik og læring.

Den vaksne si rolle er å vere ein god samhandlingspartner og rettleiar. Ein skal vere aktivt tilstades, nær og engasjert i barna sin leik og kvardag.

Læring

“I barnehagen skal barna oppleve eit stimulerande miljø som støttar opp om lysta til å leike, utforske, lære og meistre. Nysgjerrigheit, kreativitet og vitelyst skal anerkjennast, stimulerast og leggast til grunn for læringsprosessane. Barna skal få bruke heile kroppen og alle sansane i læringsprosessane sine. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna får bidra i eiga og andre si læring”

[Rammeplan s.22](#)

Med utgangspunkt i barnas nysgjerrigheit og personalet sin kunnskap og initiativ, skaper barnehagane grobottn for læring. Dei hjelper barna med å setje ord på opplevingar. Personalet og barna undrar seg saman og søker informasjon og kunnskap. Personalet skal leggje til rette for læringsprosessar, som fremmar barnas trivsel og allsidige utvikling. Dei skal vere merksame på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjonar og aktivitetar.

Læring føregår i det daglege samspelet med andre og er nært knytt til leik, omsorg og danning. I nært samarbeid med føresette skal barnehagen sørge for at alle barn får rike og varierte opplevingar, erfaringar, utfordringar og meistringskjensle.

Vennskap og fellesskap

“Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungere godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspel. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å vere viktige for fellesskapet og vere i positivt samspel med andre barn og vaksne. Barnehagen skal aktivt leggje til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap” [Rammeplan s.22](#)

For å fremje vennskap og fellesskap er sosial kompetanse grunnpilaren som må utviklast hos barn, unge og vaksne. Viktige stikkord for å lykkast med dette er empati, kjensler, positivt samspel, grensesetjing og konfliktløsning. Språk er ein naturleg og viktig del for å skape vennskap og fellesskap. Personalet skal jobbe med relasjonsbygging og skape eit godt psykososialt miljø der fokus på god sjølvkjensle er ein viktig faktorar.

Kommunikasjon og språk

«Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagekvardagen, og få delta i aktivitetar som fremjar kommunikasjon og ei heilskapleg språkutvikling» [Rammeplan s.23](#)

Språket er viktig for barna si sjølvutvikling, og det å ha eit godt kommunikasjonsverktøy er viktig for å fungere sosialt. Gjennom å utforske språket, aukar barna ordforrådet sitt og ordforståinga.

Kommunikasjon, språk og tekst er eit sentralt fagområde i barnehagen sitt arbeid, og det å kunne kommunisere er viktig for borna si utvikling på mange plan. Språk er ein viktig del av identiteten og er ein nødvendig funksjon i barna sine liv. Barnehagen har barn i ulike alder, utvikling og nasjonalitet, med ulike behov og interesser som vi skal ivareta. Frå dei er små kommuniserer dei med kroppsspråk, tonefall, lydar og enkeltord. Etter kvart utviklar dei større ordforråd som hjelper dei til å gjere seg betre forstått. Barna får heile tida førstehandserfaringar som er med på å styrke vokabular, ordforståing og bruk av språket.

Personalet skal vere gode språklege rollemodellar og støttespelarar. Personalet skal hjelpe barna med å sette ord på det som skjer og det ein gjer, stille spørsmål og skape rom for undring og refleksjon.

Barn sin medverknad

«Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen, jf.

barnehagelova §§ 1 og 3, Grunnlova § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1» [Rammepan s. 27](#)

Personalet skal legge til rette for at alle barn, uavhengig av alder, føresetnader og behov, jamleg skal få høve til å delta aktivt i planlegging og vurdering av kvardagen i barnehagen. Barnehagen skal observere og følgje opp dei ulike uttrykka og behova til alle barn. Ein skal vektleggje synspunkta til barna i samsvar med alder og modenskap, og gi dei ansvar dei er modne til å ta.

Overgangar

Tilvenning

“Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørgje for tett oppfølging den første tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrslø og føle at det er trygt å leike, utforske og lære” [Rammepan s.33](#)

Alle barn og foreldre er ulike, og har ulike behov i forhold til tilvenning. Tilvenninga må difor tilpassast kvar enkelt og deira behov og ønsker. Det er viktig at barn og foreldre får god nok tid til å bli kjende og trygge i barnehagen.

Det er viktig med god kommunikasjon mellom heim og barnehage, slik at vi kan gjere barnehagedagen best mogleg for barnet.

Overgang til skule

“Barnehagen skal legge til rette for at dei eldste barna har med seg erfaringar, kunnskap og ferdigheiter som kan gje dei eit godt grunnlag og god motivasjon for å begynne på skulen.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetida på ein god måte og kan møte skulen med nysgjerrigheit og tru på egne evner” [Rammepan s.33-34](#)

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skule legge til rette for at barna kan få ein trygg og god overgang til skulen – sjå: [Plan for overgang – siste året i barnehagen](#)

Barnehagen som pedagogisk verksemd

“Målet med barnehagen som pedagogisk verksemd er å gi barna eit tilrettelagt tilbod i tråd med barnehagelova og rammeplanen”.

Barnehagen skal regelmessig planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet opp i mot planar for barnehagen, barnehagelova og rammeplan for barnehagen. Den pedagogiske vurderinga skal sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med lover og regelverk.

Det pedagogiske arbeidet inkluderer heile personalgruppa. Avdelingsmøte, personalmøte, pedagogmøte, planleggingsdagar og foreldresamtaler er døme på formelle arenaer for dette arbeidet. I tillegg skjer og mykje av vurderinga i meir uformelle arenaer, som t.d. i samtale og samspel med barn og føresette.

Satsingsområda til dei kommunale barnehagane

Språk

Språkutviklinga avgjerande for å kunne vere ein deltakar i eit moderne demokrati og i eit kunnskaps- og utdanningssamfunn. Den er både munnleg og skriftleg – vi snakkar, lyttar, les og skriv. Den grunnleggjande utviklinga skjer i barnehagealderen og inngår i alle aktivitetar vi har i barnehagekvardagen.

Vi nyttar alle situasjonar til å samtale med barna som t.d. bleieskift, måltid, leik og tur. Slike kvardagssamtaler er svært viktige for barna si språkutvikling. Vi undrar oss saman og set ord på opplevingar, tankar og kjensler.

Vi les og fortel mykje for barna. Lesinga bær preg av dialog og samtale rundt tema og erfaringar. Vi nyttar konkretar, drama og song for å forsterke læringa. Arbeid med rim og rytme er òg sentralt i språkutviklinga.

Trygt og godt barnehagemiljø

Barns fysiske og psykiske helse er blitt ein tydelegare del av Rammeplan for barnehagen. Barnehagen skal legge til rette for trivsel, livsglede, meistring, kjensle av eigenverd og førebygge krenkelsar og mobbing. Vi skal legge til rette for at barna får erfaringar med å takle både medgang og motgang, utvikle godt sjølvbilde, utvikle gode relasjonar og bli kjende med både egne og andre sine kjensler. Når barna trivs og er trygge, er grunnlaget godt for all vidare utvikling og læring.

«Hvert enkelt barn med sin unike personlighet, oppvekst og tilhørende bagasje, skal møtes med kjærlighet» Line Mehlvold.

Språk og psykisk helse heng tett saman. For å kunne fungere godt i samspel med andre er det ein føresetnad at ein kan uttrykkje seg, og forstå kva andre uttrykkjer. Språket er ein viktig reiskap for å kunne sette ord på tankar og kjensler. Evna til å forstå og til å kunne gjere seg forstått er viktig for utviklinga av god psykisk helse.

Barnehagane jobbar med kompetansepakkar om trygt og godt barnehagemiljø som er utarbeidde av Udir. Informasjon om desse pakkane finn ein her: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/barnehagemiljo/kompetansepakke-om-barnehagemiljo/>

Kontaktpersonar for barnehagar i Stad kommune:

Leikvang barnehage:

Evy Henriette Hagen tlf. 90 96 37 35

Selje barnehage:

Heidi Løvold tlf. 47 75 97 94

Flatraket barnehage:

Helena Gangeskar Fure tlf. 91 18 71 36

Stårheim barnehage:

Linda Balsnes tlf. 41 64 63 15

Haugen skule og barnehage:

Vivian Frøyenes Melheim tlf. 47 27 14 00

Gjerdane barnehage:

Tove H. Starheimsvik tlf. 95 21 58 29

Golvsengane barnehage:

Øyvind Dypveit tlf. 90 66 19 03